

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-01-20

Diarienummer 0559/20

Handläggare: Martin Maros

Telefon: 031-368 22 15

E-post: martin.maros@ioff.goteborg.se

Svar på Göteborgsförslag 4199- Konstgräsplan i Gårdsten

Förslag till beslut

Idrotts- och föreningsnämnden uppdrar till förvaltningschefen att teckna alla erforderliga avtal för nyetablering av en mindre ej bokningsbar alternativ konstgräsyta i Gårdsten inom en produktionskostnad av 4 500 000 kronor utifrån beslutad investeringsram.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsnämnden har gett förvaltningen uppdraget att bereda Göteborgsförslag nr 4199, i vilket förslagsställaren önskar att det anläggs en ny konstgräsplan i Gårdsten på mark som Park- och naturförvaltningen förvaltar. Idrotts- och föreningsförvaltningen har nu åter varit i kontakt med Park- och naturförvaltningen som ställer sig positiv till att det byggs en ej bokningsbar konstgräsplan på deras gräsyta i Gårdsten och att denna överlämnas till Idrotts- och föreningsnämnden.

Förvaltningen föreslår att nämnden uppdrar till förvaltningschefen att teckna avtal för nyetablering av ej bokningsbar alternativ konstgräsyta i Gårdsten. Med anledning av att det finns bokningsbara bollytor i närområdet så ser förvaltningen att en ej bokningsbar yta byggd för spontanaktivitet ger högre måluppfyllelse än en traditionell mindre konstgräsplan avsedd för framförallt fotboll. Även fotboll kan naturligtvis spelas på ytan, men den bör också ha andra funktioner som möjliggör för fler grupper. Önskar man vara med i en fotbollsförening så finns det alternativ i närområdet vid Lövgärdesplan cirka 500 meter från norra Gårdsten, där föreningen Angered MBIK har verksamhet för närmare 300 medlemmar mellan 7-25 år.

Rörelse främjar både hälsa och samhälle. Det spelas spontanfotboll i området på en liten skolplan av plast, på en grusyta och på ängarna mellan husen. Utöver lekplatser i området så finns det två basketplaner, en tennisbana och bangolf.

Sedan konstgräsutvecklingens påbörjades i Göteborg så har det byggts 75 stora och små konstgräsplaner med helt eller delvis kommunala medel. Dessa bokningsbara planer behöver bytas ut 1-2 gånger under en period på 10 år. En mindre konstgräsplan kostar runt 3mkr att nyanlägga eller byta ut.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Idrotts- och föreningsnämnden har i investeringsbudgeten för 2021 4,5 miljoner kronor avsatt för konstgräsplan i Gårdsten. Medel som kan omdisponeras om investeringsutrymmet inte utnyttjas.

En mindre konstgräsplan på 2300 kvm kostar cirka 3 miljoner kronor att anlägga, inklusive markarbete på en mindre plan. Övriga driftskonsekvenser beräknas schablonmässigt till netto 200 000 kronor per år. I staden finns idag 75 konstgräsplaner som mer eller mindre bekostats med skattemedel. Lövgärdesplan ligger 500 meter från Gårdsten, och investeringsmedlen som var avsatta till att bygga en bokningsbar konstgräsplan i Gårdsten kommer nu istället bli en spontanplan. Den planerade konstgräsytan behöver bytas 1 gång var tionde år och för varje konstgräsplan som byggs behöver 3-4 mkr avsättas för byte vart 10 år. I dagsläget avsätts 14 mkr årligen för byte av konstgräsplaner när dessa blivit utslitna eller förstörda, trots detta så blir utbyteskön längre. Förvaltningen försöker vara restriktiva i bedömningen om en ny konstgräsplan som tillför kostnader på lång och kort sikt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Konstgräsplaner har identifierats som den näst största kvantifierbara källan till utsläpp av mikroplaster i Sverige. Göteborg har idag 75 konstgräsplaner i olika storlekar som nyttjas till föreningsverksamhet i första hand. Fördelen med konstgräs är att det möjliggör betydligt fler speltimmar per plan med spel året runt. Nackdelen är att insatser ständigt krävs för att förhindra spridning av mikroplaster. Detta är resurskrävande, men nödvändigt för att inte bidra till spridning av mikroplaster, vilka utgör hot mot miljön då de inte bryts ner, utan sprids i ekosystemen.

Förvaltningen ska värna om god kvalitet på befintliga konstgräsplaner, men vara restriktiv i bedömningen av byggnation av nya konstgräsplaner. Kostnader för hela livscykeln måste beaktas. Förvaltningen bedömer att staden idag är relativt väl försedda med bollplaner, varav merparten utgörs av konstgräs.

Bedömning ur social dimension

Rörelse främjar både hälsa och samhälle. I Gårdsten finns det vissa ytor att bedriva spontanaktivitet på, men när det spelas fotboll så sker detta på områdets lutande gräsängar eller grusytor. Det finns basketplaner, minigolf och tennisplan utöver lekplatserna i området. Erfarenheter från andra spontanidrottsplatser visar att de vanligen attraherar främst pojkar, vilket också en konstgräsplan skulle göra. Tonårsflickor är den grupp där lägst andel uppnår den rekommenderade mängden fysisk aktivitet. Fotbollen har idag över 4000 flickor mellan 7-25 år som spelar fotboll i Göteborg så för att locka fler är en ej bokningsbar spontanplan ett bra alternativ. Vill man fortsätta i föreningslivet så finns det en fotbollsförening i närområdet.

Miljöer som ökar känslan av sammanhang och som är kostnadsfria, är viktiga för både barn och unga. I våras kom PEP rapporten ut, en heltäckande undersökning av barn och ungas hälsovanor i Sverige. I den undersökningen svarade över 9000 barn och ungdomar i åldrarna 4–17 år på frågor om hur de tränar och rör på sig, vad de äter och hur faktorer runt omkring barnen hänger samman med levnadsvanorna.

- Endast 2 av 10 barn når den rekommenderade mängden fysisk aktivitet. Tonårstjejer är den grupp där lägst andel når rekommendationen.
- Stillasittande skärmtid är fortsatt väldigt vanligt, inte minst bland tonåringarna. Nästan var fjärde tonåring har angett att de sitter stilla framför en skärm i fem timmar eller mer.

- Vuxna är viktiga förebilder för såväl fysisk aktivitet som matvanor. Barn vars vårdnadshavare själva inte rör på sig är i större utsträckning inaktiva.
- Endast 14 procent av de barn som ingår i studien rör på sig i den utsträckning de behöver samt äter tillräckligt av det som kroppen mår bra av.

Samverkan

Detta ärende har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Göteborgsförslag 4199 – Konstgräsplan i Gårdsten
2. Bild över Gårdsten
3. Protokollsutdrag idrotts- och föreningsnämnden 2020-12-15, § 166

Ärendet

Ärende 4199, med 208 röster kom till förvaltningen som Göteborgsförslag 2020-11-17. Förslagsställaren önskar att Idrotts-och föreningsnämnden ska bygga en konstgräsplan i Gårdsten.

Beskrivning av ärendet

Ärendet nr 4199 är ett Göteborgsförslag med 208 röster som förvaltningen fick i uppdrag att bereda vidare 2020-12-15. Förslagsställaren önskar att förvaltningen ska bygga en konstgräsplan för fotboll på mark som Park- och naturförvaltningens förvaltar mellan husen i Gårdsten. Park- och naturförvaltningen är positiva till att det byggs en konstgräsplan på mark mellan husen i Gårdsten.

Gårdsten ligger i Angered som tillsammans med Lövgärdet bildar området ”Norra Angered. I Gårdsten bor det ungefär 9500 personer och området förväntas växa med 1600 personer fram till 2023, vilket procentuellt sett ligger nära kommungenomsnittet. Det finns cirka 5900 föreningsaktiva medlemmar mellan 7-25 år i området Angered, men beläggningen på områdets konstgräsplaner är långt under snittet i staden. I Gårdsten finns det möjlighet till spontanfotboll på en mindre plastgräsyta som är 20x40m samt på ängarna eller grusytan mellan husen. Det fanns flera grusytor i området som inte nyttjades, och nu återstår bara en mindre, då det har byggts bostäder på dom övriga.

Spontanytor i Gårdsten

- Näridrottsplats 40x20
- Gårdstensdalen 2 st bollytor/gräsytor
- Grusplan 39x80
- 2 st Streetbasket planer
- Tennisbana
- Bangolf

Fotbollsföreningen GAIS som i vanliga fall bedriver verksamhet i Delsjöområdet och Heden har bedrivit ett projekt med en fotbollsskola i området tillsammans med Gårdstensbostäder. Fotbollsskolan som vände sig till pojkar och flickor mellan 6-12 år har varit välbesökt vid varje träning enligt förslagsställaren och det har närvarat både flickor och pojkar. Förslagsställaren anser att om en konstgräsplan skulle finnas att tillgå skulle detta kunna vidareutvecklas för att skapa nya aktiviteter och få ungdomar att utvecklas som ledare och tränare. I norra Angered ligger en stor konstgräsplan cirka 500 meter från de övre delarna av Gårdsten, och där bedriver föreningen Angered MBIK sin verksamhet och har närmare 300 medlemmar mellan 7-25 år.

Konstgräs/ miljökostnader

Sen konstgräsutvecklingen började i Göteborg har det byggts 75 konstgräsplaner med helt eller delvis kommunala pengar. Stadens stora utveckling av konstgräsplaner genom åren börjar få höga underhålls och miljökostnader då konstgräsplanerna behöver bytas ut 1 till 2 gånger under en 10 års period till en kostnad på 3-4 mkr.

Förvaltningens bedömning

Nya mötesplatser och aktiva uterum är viktiga för de barn och ungdomar som inte deltar i föreningslivet eller som känner att de inte passar in i de mer traditionella sporterna.

Förvaltningen gör nu bedömningen att det finns tillräckligt med bokningsbara bollytor i området för föreningslivet. Vid tidpunkten för bakgrunden till den nu beslutade investeringsplaneringen, var förvaltningens arbete med att utveckla aktiva utemiljöer och spontanytor knappt påbörjat. Ett antal miljöer avsedda för spontan och icke organiserad aktivitet är nu på plats i olika områden i staden, och vår kunskap om olika målgruppers behov har ökat. Vidare har pandemin inneburit att den icke organiserade närvaron på t.ex. våra utegym har ökat kraftigt, och vi ser nu snarare behov av ytor och miljöer anpassade för spontan och icke organiserad aktivitet, än fler bokningsbara konstgräsplaner.

Det finns en liten skolgårdsplan i plast, gräsytor och grus i Gårdsten. Vi anser att en mindre ej bokningsbar variant av konstgräsplan kan bidra till mer aktivitet och rörelse för de prioriterade målgrupperna. Det finns också basketplaner, tennisbanor, bangolfbanor i området. Önskar man sedan vara med i en fotbollsförening så finns det en förening vid Lövgärdesplans konstgräs cirka 500 meter från norra Gårdsten. Föreningen Angered MBIK bedriver verksamhet där och har närmare 300 medlemmar mellan 7-25 år och sköter även en egen gräsplan. Ur såväl miljö- som ekonomiskt perspektiv är det inte rimligt att i varje bostadsområde anlägga med en konstgräsplan men i Gårdsten så ökar befolkningen och behovet av fler spontanytor för alla.

Sammanfattningsvis gör förvaltningen bedömningen att en ny ej bokningsbar konstgräsplan i Gårdsten skulle bidra till att utjämna de olikheter och skillnader som finns vad gäller fysisk aktivitet för många ungdomar.

Anders Ramsby

Lotta Lidén Lundgren

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef utveckling & ekonomistyrning